

VERBRUGGEN, Cornelis J. (Antwerpen 8 december 1815 – Brussel 1 februari 1877). Neef van Geeraard-Jan Dodd.

Vestigde zich vrij jong te Brussel en was er werkzaam als drukker en uitgever. Verbruggen was een progressieve liberale flamingant uit de kring van Michiel van der Voort; een van de stichters van het in 1842 door Van der Voort opgerichte **Nederduitsch Tael- en Letterkundig Genootschap**, bestuurslid van de in 1858 opgerichte progressief-Vlaamsgezinde vereniging **Vlamingen Vooruit** en betrokken bij het **Vlaamsch Verbond**. Zoals andere leden van Vlamingen Vooruit was hij in 1863 een van de stichters van de vrijdenkersvereniging **Libre Pensée**. In deze periode engageerde hij zich in de Gentse sociale strijd en was hij in 1867 kortstondig bestuurslid van de administratieve afdeling van de Belgische sectie van de Eerste Internationale.

Als declamator behoorde Verbruggen te Brussel tot de promotoren van het **Vlaams toneel** en was hij een van de spilfiguren van de Brusselse toneelvereniging **De Wijngaerd**. Hij ijverde voor de samenwerking van de Brusselse toneelgezelschappen. In 1858 werd hij mededirecteur van het **Vlaamsch Tooneelverbond**, dat zes belangrijke Brusselse gezelschappen groepeerde en ten doel had gedurende zes maanden per jaar enkele malen per week **Nederlandstalig toneel** in de hoofdstad op te voeren. Verder vertaalde Verbruggen samen met de auteur J.F. Roelants diens drama *Jan de Eerste* uit het Frans. In 1867 was hij organisator van en spreker op een grote meeting, waarop van het Brusselse stadsbestuur een **Nederlandstalig theater** werd geëist. Hij was lid van het comité dat hiervoor stappen zou ondernemen bij de minister van binnenlandse zaken en de koning, evenwel zonder resultaat. Verder promootte hij het **volksonderwijs** in Brussel en gaf

avondonderwijs voor de vereniging **De Veldbloem**. In 1873 was hij als lid van deze maatschappij betrokken bij de protestbeweging tegen de zogenaamde zaak-Jozef Schoep en in 1874 werd hij er voorzitter van. Als drukker-uitgever zorgde Verbruggen voor de publicatie van het rapport van de zogenaamde **Grievencommissie** in Brussel (1859) en was hij betrokken bij de oprichting van het weekblad *De Verbroedering*. Tot slot drukte hij vanaf 1857 het tijdschrift *De Klauwaert*.

LITERATUUR: E. Gubin, *Bruxelles au XIXe siècle: berceau d'un flamingantisme démocratique* (1840-1873), 1979; – *Theater en Theaterleven te Brussel na 1830*, 1993.

SAM VAN CLEMEN